

Groningen: harmonisatie gericht op het basisonderwijs

Naam Project	Peuterarrangementen
Wie doen mee	COP groep (koepelorganisatie voor peuteropvang, voorschoolse educatie en opvoedadvies) en Kindercentra Nederland (KCN) als onderdeel van de COP groep
Onze insteek	Een goed concept aanbieden waarmee peuterspeelzaalwerk behouden blijft
Ons succes	Er worden meer kinderen en meer ouders bereikt
Ons inzicht	Opendeurenbeleid bevordert de doorgaande lijn naar het basisonderwijs

Het project in grote lijnen

Kindercentra Nederland is onderdeel van de COP groep en biedt *peuteropvang* voor halve dagen aan peuters in de wijken Oosterhogebrug en Vinkhuizen in Groningen. Peuteropvang biedt kinderen een educatief programma ter voorbereiding op de basisschool en heeft ook het verzorgende aspect van de kinderopvang. De activiteiten en begeleiding van de peuteropvang zijn gelijk aan die van de peuterspeelzaal, maar de openingstijden zijn aantrekkelijker voor werkende en studerende ouders. De kinderen worden begeleid door twee gediplomeerde leidsters.

Waarom begon je hieraan?

Begin 2009 hebben we een klanttevredenheidsonderzoek gedaan. Hieruit bleek dat ouders verlengde openingstijden wisten en ook meer dagdelen opvang willen. Aan deze wensen wilden we tegemoet komen door meer vraaggericht te gaan werken. We vinden het wel heel belangrijk om de kwaliteit van het peuterspeelzaalwerk te behouden, daarom combineren we het beste van peuterspeelzaal en kinderopvang.

Welk succes heb je geboekt?

We bieden een ontwikkelingsgericht aanbod met bredere openingstijden en meerdere dagdelen per week, maar ouders kunnen ook altijd blijven kiezen voor de huidige peuterspeelzaal. Wat hieraan een succes is? We bereiken meer ouders en kinderen.

De halve dagopvang die wij bieden is voor ouders, kinderen en leidsters positief. We zijn eigenlijk een voorschool: de kinderen worden 's ochtends gebracht, we doen ons programma, de kinderen eten mee en daarna zijn ze toe aan een rustmoment. En dat krijgen ze thuis. Onze manier van werken, met het opendeurenbeleid, bereidt de kinderen goed voor op de basisschool.'

[Doorklik op opendeurenbeleid]

Opendeurenbeleid als voorbereiding op de basisschool

Op 't Leeuwkje worden de kinderen 's ochtends naar hun vaste groep gebracht. Beide groepen beginnen tegelijkertijd met de kring. Na een liedje mogen de kinderen kiezen uit drie activiteiten. Dit doen ze door een gekleurd kaartje te kiezen die bij een bepaalde activiteit hoort. Vervolgens gaan de kinderen met één leidster, naar één van de lokalen om te verven, samen te spelen of om voorgelezen te worden in de leeshoek op de gang. Toen een van deze kinderen naar de basisschool ging, was de juf zeer verbaasd dat deze vierjarige het concept van het planbord direct snapte.

Wat maakt het project tot een succes?

Vele factoren bij elkaar zorgen voor een succesvolle aanpak: ervaring, enthousiasme en flexibiliteit van personeel; benutten van de ruimte zoals de ontdektuin en de aangepaste binnenruimte; investeringen van de gemeente; communicatie en pr; en gebruik maken van de wet- en regelgeving.

[Doorklikken]

Succesfactoren op een rij

- *Op nummer één staan de pedagogisch medewerkers: een vast team met ervaren en enthousiaste leidsters. Als het enthousiasme er niet direct is, moet er draagvlak gecreëerd worden. En als er één leidster is die haar hoofd boven het maaiveld durft uit te steken, is dat al een mooi begin.*
- *Flexibiliteit van de opvang en van de leidsters is uiteraard ook belangrijk. Een dag switchen behoort tot de mogelijkheden. En als een ouder een keer zijn of haar kind niet op tijd kan halen, dan is een keertje mee lunchen geen probleem.*
- *In Groningen zien we dat bij het kindercentrum de Wikke de ontdektuin een grote rol speelt. Veel kinderen in deze wijk wonen op een flat. De prachtig ontworpen ontdektuin met een pedagogische visie is een geweldige trekker. Ook de binnenruimten van de verschillende locaties zijn helemaal aangepast. Er zijn verschillende hoeken gecreëerd. Bij de Wikke en tutoring hoek in dezelfde ruimte, maar door middel van een lage boekenkast en een hekje toch afgesloten. De hoge tafel, waar ouders bij binnenkomst ook een kopje koffie mogen drinken is verplaatst, zodat ouders nu de hele ruimte doormoeten lopen en zo ook meer zien van het kindercentrum.*
- *De Wikke werkt dan ook met het VVE programma Piramide, dit is een totaal programma waarin werken in hoeken een essentieel onderdeel is om de ontwikkeling van de kinderen te ondersteunen*
- *De gemeente Groningen zelf speelt ook een grote rol in het succes. Zij investeren al 30 jaar in onderwijs, veiligheid en jonge talenten. Hun credo: alle kinderen moeten later goede burgers worden.*
- *Een andere, misschien iets minder voor de hand liggende voorwaarde voor peuteropvang is: zichtbaar zijn. Dit uit zich in activiteiten op het gebied van communicatie en p.r.: flyereren op informatiemarkten, attent zijn naar toekomstige ouders (kaartje sturen), bekende mensen uitnodigen voor een opening, regelmatig een open dag voor nieuwe ouders organiseren. Het is belangrijk dat de leidsters achter het idee staan, zij moeten het uiteindelijk 'verkopen' aan de ouders. Als de leidsters enthousiast zijn, straalt dat als vanzelf af op de ouders en de kinderen. Leidsters houden bijvoorbeeld in de gaten wie er zwanger is, zodat ze een kaartje kunnen sturen of een paar babysokjes cadeau kunnen doen. Ouders vinden het leuk om te merken dat we betrokken zijn bij het hele gezin.*
- *Tot slot is het voor ouders financieel aantrekkelijk mits men voldoet aan de wet kinderopvang.*

Wat kunnen anderen leren van dit project?

Een leuke manier van werken en een goede voorbereiding op het planmatig werken op de basisschool is het opendeurenbeleid van peuterspeelzaal.

[Doorklikken op opendeurenbeleid]

Zie eerdere tekst

Soms levert een verandering ook een onverwacht effect op. Zo merkten ze bij Kindercentrum de Wikke dat het samengaan van peuterspeelzaal en kinderopvang ook een positief effect had op de peuterspeelzaal: ondanks landelijk teruglopende peuterspeelzaalcijfers, komen hier nu ouders die speciaal en alleen voor de peuterspeelzaal kiezen.

Een ander inzicht is dat 12 weken dicht per jaar achterhaald is. Veel van wat je investeert in het kind, raak je naar een zomervakantie kwijt. Door de samenwerking met de kinderopvang kunnen we nu meer continuïteit bieden. Ook in de vakantie kunnen de kinderen komen. In deze wijk is dat heel

belangrijk omdat veel kinderen niet op vakantie gaan en ze op deze manier toch activiteiten aangeboden krijgen.

Waar is de meeste energie in gaan zitten? Wat zijn valkuilen?

Bij KCN hebben ze vooral veel energie gekregen van het project.

Wat een valkuil kan zijn is de enorme papierwinkel voor ouders. De kosten stonden in een eenvoudig tabelletje. Nu moeten ouders zelf actief zijn: belastingaangifte doen, formulieren invullen, en dat is niet voor iedereen even gemakkelijk. Veel ouders dachten ook dat de opvang duurder geworden was, maar met de belastingteruggave, valt dat reuze mee.'

Een verandering waar de leidsters energie in moeten stoppen is dat zij nu met z'n tweeën voor de groep staan. Dit gaat prima, maar het vraagt wel om afstemming tussen de leidsters.

Na even denken komt een van de leidsters toch nog met een punt. Het Leeuwkje is één locatie, met twee verschillende openingstijden. De kinderen van de opvang kunnen eerder komen dan de peuterspeelzaalkinderen. Niet voor alle ouders zijn deze verschillende regels even duidelijk. Soms voelt het alsof we de ouders moeten heropvoeden, dat is weleens lastig.

Hoe gaan jullie verder?

We gaan uitbreiden. De gemeente is blij met deze combinatie van peuteropvang, en het ligt in de planning om volgend jaar tien locaties te openen.

[Doorklikken]

In het verlengde van de peuteropvang zijn dit jaar ook nog het project Zomerkind en de pilot TMO gestart. Vorig jaar zomer heeft peuterspeelzaal de Wikke voor de eerste keer haar deuren geopend tijdens de zomer- en herfstvakantie. De leidsters hadden signalen opgevangen van ouders dat er een behoefte was aan peuteractiviteiten in de schoolvakantie. Vanuit COP en KCN zijn ze dit jaar gestart met het openstellen van de peuterspeelzaal in verschillende wijken in Groningen. Daarnaast zijn we nu bezig met een pilot Tussen de Middag Opvang voor twee tot vier jarigen op één locatie. Ouders kunnen hieraan deelnemen door middel van een strippenkaart.

Contactpersoon: Aly van Dalen, projectmanager innovatie COP groep, 050 – 312 43 25
a.vandalen@cop-groningen.nl

Meer informatie is te vinden op: <http://www.cop-groningen.nl/home>

Utrecht, november 2009.

SARDES

St.Jacobsstraat 63 / Postbus 2357 / 3500 GJ Utrecht / 030-2326212